

ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
Фоміна **Т.А. Фоміна**
09.10.2026 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Позашкільна
освіта: організація роботи керівника гуртка, творчого колективу і
педагога-організатора»

Розробник(и): ФОП Фоміна Тетяна Андріївна ЄДРПОУ 2173608966

Рецензент(и): Фізична особа підприємець Т.А. Фоміна

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми - Гурткова і позашкільна робота має чітку управлінську логіку: затверджена програма гуртка, планування, безпека дітей, облік результатів, взаємодія з батьками, атестація педагога. Керівник закладу позашкільної освіти, педагог-організатор і керівник гуртка відповідають за те, щоб заняття і заходи відповідали вимогам до програм гуртків і були безпечними. Програма поєднує методику творчої роботи з дітьми різного віку з організаційними вимогами до неї.

Цільова група: Керівники гуртків, студій і творчих колективів (зокрема хореографічних і театральних), педагоги-організатори, керівники закладів позашкільної освіти та їхні заступники, вчителі, які ведуть гуртки.

Професійний стандарт: для керівників гуртків і педагогів-організаторів - за посадою; для вчителів, які ведуть гуртки, - «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)

Напрями підвищення кваліфікації (відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800):

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06-1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми - Програма реалізується дистанційно. Кожна тема поєднує методику роботи з дітьми з організаційним завданням: вимога документа, програма гуртка, методичний прийом, безпека, приклад із практики, самостійна робота та

підсумкове завдання. Програма має модульну структуру: модулі відповідають напрямам підвищення кваліфікації, кожна тема модуля є логічно завершеним освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг в межах одного освітнього циклу формується накопиченням обраних тем. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Вид підвищення кваліфікації: курси (навчання за програмами підвищення кваліфікації)

Мета підвищення кваліфікації – Удосконалення організаційної, творчої та методичної компетентностей керівників гуртків і педагогів-організаторів: розроблення і реалізація програм гуртків, безпека та інклюзія на заняттях, підготовка заходів, взаємодія з родинами, підготовка до атестації.

Завдання підвищення кваліфікації:

- опанувати вимоги до програм гуртків, методику їх розроблення, реалізації та обліку результатів
- освоїти методики хореографічної, театральної та іншої творчої роботи з дітьми різного віку
- опанувати організацію і проведення виховних заходів закладу
- організувати безпечне та інклюзивне середовище на заняттях гуртка і під час заходів
- напрацювати форми партнерства з батьками і презентації результатів вихованців
- підготувати матеріали до атестації педагога позашкільної освіти

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- організаційна компетентність керівника гуртка і педагога-організатора
- творча компетентність та педагогічна майстерність
- психологічна компетентність та знання вікових особливостей дітей
- здоров'язбережувальна компетентність, безпека освітнього середовища
- інклюзивна компетентність
- компетентність партнерства з родинами

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Слухачі зможуть розробляти та реалізовувати програми гуртків, проводити творчі заняття і заходи, забезпечувати безпеку та інклюзію, взаємодіяти з батьками і готуватися до атестації, а керівники - організовувати і контролювати цю роботу.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Модулі плану відповідають напрямам: керівник гуртка, хореографія, драматургія і театр. Тема модуля є окремим освітнім компонентом обсягом від 2 до 30 годин; слухач обирає теми під свою посаду, проходити всі теми не обов'язково.

Перелік тем модулів не є вичерпним: суб'єкт підвищення кваліфікації поповнює його новими темами, які включаються до модуля відповідного

напрямку. Перелік у цьому документі наведено станом на 09.10.2026; актуальна редакція розміщується в розділі «Важливі документи» програми на платформі «Вектор» і оновлюється в міру поповнення.

№	Модуль (напрямок)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.-макс.)	Усього, год (на тему, мін.-макс.)
1	Керівник гуртка	6	1	1-29	2-30
2	Хореографія	2	1	1-29	2-30
3	Драматургія і театр	4	1	1-29	2-30
	Разом тем у програмі	12			

Перелік тем за модулями

Модуль 1. Керівник гуртка (6 тем)

1. Робота, яку не соромно захищати: шлях дослідження дев'ятикласника у 9 класі НУШ від питання до сцени
2. Керівник гуртка у 9 класі НУШ: дослідницьке питання, збір доказів і публічний захист роботи
3. Гурткова діяльність як простір розвитку молоді: сучасні тренди та педагогічні можливості.
4. Гурткова діяльність спортивного профілю, як інструмент розвитку молоді: глобальні тренди і європейські стандарти
5. Керівник гуртка в сучасних реаліях. Поєднання мистецьких принципів та сучасних підходів
6. DIY: командне навчання в школі. Розвиток стратегічного мислення керівником гуртка.

Модуль 2. Хореографія (2 тем)

1. Традиція, що оживає на сцені: використання елементів фольклорної хореографії у педагогічній практиці.
2. Хореографічні традиції Волині та Полісся як інструмент формування ідентичності

Модуль 3. Драматургія і театр (4 тем)

1. Голос, який чути з останньої партії: сценічні прийоми для усної відповіді у 9 класі НУШ
2. Драматургія і театр у 9 класі НУШ: читання за ролями, сценічний діалог і впевнений публічний виступ
3. Розвиток навичок створення інтерактивних вистав. Принципи форум-театру
4. Театр змін: як форум-театр трансформує суспільство

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Керівник гуртка

Мета модуля: Удосконалення професійної майстерності педагогів щодо організації змістовного дозвілля та розвитку здібностей дітей.

Завдання модуля:

- Методика створення авторських гурткових програм
- Опанування інструментів мотивації учнів до тривалої творчості
- Використання сучасних матеріалів та цифрових сервісів у роботі
- Формування навичок презентації та самопрезентації у вихованців

Модуль 2. Хореографія

Мета модуля: Удосконалення професійної майстерності хореографів щодо розвитку творчих здібностей вихованців.

Завдання модуля:

- Вивчення методик викладання танцю для різних вікових категорій
- Опанування навичок сценографії та підбору музичного матеріалу
- Психологічна підготовка дітей до виступів та змагань
- Використання цифрових інструментів у роботі хореографа

Модуль 3. Драматургія і театр

Мета модуля: Удосконалення професійної майстерності педагогів щодо використання театральних методів у вихованні.

Завдання модуля:

- Опанування засад режисури та художнього оформлення вистав
- Методика роботи з учнівським акторським колективом
- Використання драми для розвитку емпатії та вирішення конфліктів
- Розробка сценаріїв, що близькі та цікаві сучасним підліткам

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Бахтіна Г. П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>.
2. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
3. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. №8-9.
4. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. №8-9. С. 9-14.
5. Василенко І. Ю. Тренінг розвитку творчого мислення. Обдарована дитина. 2004. № 5. С. 52-55.
6. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
7. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник /упор. О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с. URL: <https://cutt.ly/70zsIND>
8. Дардан Т. С. Комплексні, інтегровані уроки як засіб розвитку креативності школярів. Обдарована дитина. 2013. № 5. С. 17-21.
9. Джежелей О., Ємець А., Коваленко О. Читаємо та граємо в театр. 1-4 класи. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 80 с.
10. Джежелей О., Коваленко О. Вчуся читати. Навч-розвив. пос. для дітей Частина 1. Харків: Ранок, 2001. 144 с.
11. Збірник документів по організації позашкільної освіти. Київ. 2002. 444с.
12. Інновації, що приносять результат / упоряд. Т. М. Загорулько. Харків : Основа, 2016. 158 с.
13. Калініна Л. М. Реформування освіти в Чеській республіці. Вересень.

2013. № 1-2 (62-63). С. 10-24.

14. Книш І. В. Кліпове мислення як норма та прояв геніальності. Нові виміри духовності на початку XXI століття : матеріали VI Міжнародної on-line конференції (24-25 травня 2018 року, Сумський державний університет) / за ред. проф. І. П. Мозгового. Суми : ФОРМ Цюма С. П., 2018. С. 48-49.
15. Маркозова О.О. Навчання впродовж життя - необхідна передумова досягнення життєвого успіху людини. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». № 2 (29). 2016. С. 198-205.
16. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL: <https://bit.ly/3VVI00D>
17. Новак В. О. Організаційна поведінка: підручник / В. О. Новак, Т.Л.Мостенська, О. В.Ільченко. Київ: Кондор, 2013. 498 с.
18. Освітня програма навчального закладу. URL: <https://bit.ly/3ckLjDp>
19. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі - міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWB2eB>
20. Піроженко, Т.О., Соловійова, Л.І. та ін. Ціннісні орієнтації дитини у дорослому світі: словально-методичний посібник. Київ. Видавничий дім «Слово». 2017. 89 с.
21. Повстин О. В. Інтеграція знань як один з дидактичних принципів сучасної освіти. URL: http://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/povstyn_10.pdf
22. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
23. Програма PISA (програма міжнародного оцінювання учнів). Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. 2011. № 11-12. С. 39-68. URL: <http://surl.li/edklu>
24. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабасова, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/722164/>.
25. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могилянченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка, 2007. 92 с.
26. Типові освітні програми. URL: <https://bit.ly/3EW5dlM>
27. ТОВТО : Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства // За заг. ред. Наталії Трамбовецької. -Київ, 2017. -53 с.
28. Шаблони для створення презентацій. URL: <http://teach-inf.at.ua/load/prafika/49>
29. Шевчук А. С. Дитяча хореографія : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 288 с. URL: <https://bit.ly/3Q6RfmA>
30. Шевчук А. С. Дитяча хореографія : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 288 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/hevchuk_Dut_Horeografiya.pdf; <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/6dityachaxoreografiya-shevchuk.pdf>
31. Яременко Н.В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. Фастів. «Поліфаст».2007.459с
32. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. URL: www.coe.int/lang-cecr
33. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
34. Díaz-Corrales, J. La pédagogie différenciée dans le cadre de l'enseignement/ apprentissage du Français Langue Étrangère (Fle). URL: <http://surl.li/dymtd>
35. Ehsan Taebi. Reflection in a Spontaneous World. URL: <http://surl.li/eakxc>
36. Frost R. A Task-based approach. URL: <http://surl.li/eakxm>

37. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: <http://surl.li/eakxu>
38. Pynoos Robert S. & Nader Kathi (1988). Psychological first aid and treatment approach to children exposed to community violence: Research implications. Journal of Traumatic Stress, volume 1, pages 445-473.
39. Rubin, S., & Schechter, N. (1997). Exploring the social construction of bereavement : Perceptions of adjustment and recovery in bereaved men. American Journal of Orthopsychiatry, 67, 279-289.
40. Stroebe, M., Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description, Death Studies, 23:3, 197-224. URL: <https://doi.org/10.1080/074811899201046>

Додаткова література:

1. Даниленко Л.І. Пізнавальні завдання до розділу «Людина»: навч. методичний посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: Редакційно-видавничий відділ Черкаського ОІПОПП, 2013. 68 с.
2. Даниленко Л.І. Світочі української науки: життя та наукова діяльність: метод. посібник /Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2018. 104 с.
3. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
4. Деякі питання організації та проведення супервізії: наказ МОН від 18.10.2019 р. №1313. URL: <https://bit.ly/3Vm9jeg>
5. Іванік О. Рівний рівному ; посібник для менторів І Іванік О., Каравай А., Гейнек- Дараргулія М., Лашук Ю., Кнюпа Ю. - Київ, 2018. - 57 с. - URL : <https://insha-osvita.org/article/posibnYk-dlia-mentoriv-rivnvi-rivnomu/>
6. Конвенція про права дитини. 1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
7. Коноваленко Ю. Тьютори, Едвайсери, Коучі, Фасилітатори, Ментори, Наставники – розбираємось хто це. 2017. URL: <https://bit.ly/3UjIRjX>
8. Овчаренко О.П., Лазар А.П., Матюшко Р.П. Основи радіаційної медицини: навч. посібник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. 208 с.
9. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
10. С. 9-14.
11. Adizes I. Corporate Lifecycles: How and Why Corporations Grow and Die and What to Do about it. Englewood Cliffs., N.J.: Prentice Hall, 1989, 384 p.
12. Boissard P. L'évaluation formative: un outil de progression. URL: <http://surl.li/ealag>